

הַלְבוּת שַׁבַּת סִימָן שֶׁלֶךְ קַעֲז בְּאֵר הַגּוּלָה

ח שם מסקנת הנאמר
ו הסודות ה' ה' ש' ב' י'
ב' ה' ש' ב' י'
ט מ' ש' ב' י' ק' ט' י'

תרגום * או בלשון אחר (לה) שאותו העם (יב) בקיאים בו, "וכן כפר-תורה שיש בו ללקט (לו) פ"ה אותיות מתוך תבות (לו) שלמות או שיש בו אונקיה, מצילין אותה: יג יש מי שאומר דמגלה אסתר (לח) הואיל ואין בה אונקות, אם אינה פתובה (לט) כמשפטה (יג) [יג] אשורית על העור ובדיו, אין בה קרנשה להצילה מפני הדלקה: יד (מ) הקמיעין שיש בהם פסוקים (מא) אין מצילים אותם מפני הדלקה, (יד) (מב) ויש אומרים שמצילים: טו מצילים תיק הספר עם הספר ותיק התפילין עם

באר היטב

(יב) בקיאים. אבל אם העם אין מבינין אותו הלשון אסור לכתבו ולהצילו. ועין מ"א: (יג) אשורית. וכתב המ"א: וע"ע, דהא האידינא נתן לכתב וקורין בהם אפלו פתובים בכל לשון וקסם ובסקרא קמ"ט סי"ב אע"פ שמדקא פסאלין לכתב פקס, וא"כ ה"ה מגלה, וכל ה"כ דתפן לקרות פקס פשיטא דמצילין, ואע"ג דאינה ראיה לקרות בה בצבור מ"מ מתיים ללמד מנהג, דהא ספר-תורה נפי פסול לקרות בה בצבור וא"כ פתובה אשורית על הספר ובדיו, ואע"פ מצילין אותה אם פתובה בכל ענין כיון שפטר ללמד קמ"ט, ולכן נ"ל פשיטא שמצילין המגלה אפלו פתובה בכל לשון ובגדר משום דנתן לקרות בהם משום עת לעשות לה' שאין כל אדם יכול לכתב אשורית וגם אינו מבין לשון-הקדוש וגם אין ספק בגידו לקרות קלה, אבל קסם ובסקרא לא נתן לכתב אפלו בזמן הזה משום דבכל ידיו כמ"ט סם וסקרא, ולכן בשאר ספרים אע"פ שכתבו שלא כדיון ולא נתנו לקרות בהן מצילין אותן מפני אונקות שבהן, אבל במגלה אסור להצילה אם פתובה קסם ובסקרא כיון שאסור לקרות בהן, ומ"ש בס"י וקורין בהן אפלו כתיבם וכי קסם ובסקרא, פרוש ה"כ דכתיבי בכל לשון ובסם ובסקרא, אבל ה"כ דכתיבי כלה"כ קסם ובסקרא אין קורין בהם, אע"פ מצילין אותן מפני הדלקה, וכל זה כד"כ ספרים, אבל שאר ספרים פשיטא דנקטבים אפלו קסם ובסקרא, עכ"ל המ"א, ע"ש: (יד) וי"א. וכתב"ח ונ"ש"ל פסקו פסקא דאשורית:

משנה ברורה

בשכיל עצמם קאמר: ואולי יש לומר, דכל זמן שאינו אומר להם, אף דאינם יכולים לזכות לעצמם מפל מקום אינם נעשים שלוחים עבורו: * או וכו'. עין במגן אברהם שפצוד דהוא הדין אם היה פתוח בס"פ בכתב אחר שרי: * בקיאים. עין משנה ברורה. ועין בר"ן שכתב, דכיון דקאמא לן שהתירו במגלה גפטיית לגפטיים צילמית לצילמית וכו', וכל ק"פ פי האי פוגא בכתבי הקדש למי שנתנו לקרות בהן מצילין אותן במקומן מפני הדלקה, ומיהו, פי שריית גפטיית לגפטיים ואף, טספכא דוקא לשאינם בקיאים בלשון-הקדש אבל לבקיאים לא, עד כאן לשונו. ונראה לצניות דעתי דהר"ן לא קאי פי אם אמגלה, אבל בענינו אפלו מי שבקי בלשון-הקדש גם כן צריך להצילו מפני הדלקה, דהא נתן לקרות בו באותו מקום למי שאינו בקי בלשון הקדש, וכן נכתב מלשון השלחן-ערוך שכתב 'או בלשון אחר שאותו העם בקיאים בו', כמשמע דכיון שנקטם בקיאים בזה הלשון, די אף שפסח מקו ידועים גם כן לשון-הקדש אפלו הכי מצילין, דהא נתן לקרות נמי, למי שאינו בקי. ואף דבספר מחצית-השקל משמע שהוא מפרש דהר"ן קאי על הכל, הנראה לצניות דעתי שכתבתי ומיהו, לענין עצם למד תורה שבכתב בשאר לשון למי שיכול לקרואה בלשון-הקדש, גם אנו מורים להמתחצית השקל דלדעת הר"ן בשם הרמב"ם אינו נכון לעשות כן, דכן משמע לשונו להצנין בו ונעין בסיפון תרצ סיפין י בדעה הראשונה שהיא סקמית כנחה דהראב"ם. ואין להקשות על דברי הרמב"ם מהא דברכות י"ג דקאמרה הגמרא: למיסקא דסבדי רבנן דכל התורה פלה בלשון-הקדש נאמרה ונהיגה לקרות, כדורש רש"י שם, דאי סלקא דעברך בכל לשון נאמרה 'שמע' וכתב רתקא למה לי: ודתי הגמרא: לעולם בכל לשון נאמרה, עין שם, הרי דמ"ד בכל לשון לקרות כמו גבי קריאת שמע, ולגבי קריאת שמע לא נזכר שום פוסק חלוק בין אם יודע לשון-הקדש או לא? יש לומר דסבר הרמב"ם, דכיון דבסיניא שם מהחלה ברעת רבי קאמר שם להפוך, אלקא דלא פשיטא לחי לבעלי הגמרא בענין זה אי דוקא בלשון-הקדש נאמרה התורה שבכתב לקרות או בכל לשון, ולהכי קצוד דרנא בזה כמו במגלה, דמי שאינו יודע לשון-הקדש יכול לקרואה בכל לשון. אי נמי יש לומר, דהתם מירי קורין בה ואין מצילין אותה מפני הדלקה, וכל זה פכ"ד ספרי קדש, אבל שאר ספרים פשיטא דנקטבים בסם ובסקרא, בין היכא שפתובים בלשון-הקדש ובין כשפתובים בכל לשון: יד (מ) הקמיעין. טעם (לח) דעה הראשונה, דבקמיעין אין שנין בהם טעם ד"ע לעשות לה' וכו', דאין פנה תורה ללמד או להתפלל על-פני אסור לכתב אותם, ויש אומרים סבירא להו, כיון דאמתיים רשיה למכתב ברכות, יש נמי רשיה למכתב קמיעין: (מא) אין מצילין וכו'. מירי בחולה שאין בו סנה, ובחולה שיש בו סנה מציל הקמיע שלו ויוציאה עליו ברוך מלבבו⁴⁸ [פמ"ג]: (מב) ויש אומרים שמצילין. והלכה (לט) פדעה

שער הציון

(לח) מגן-אברהם בשם הר"ן: (לג) דוקא בתנ"ך: (לג) רש"י: (לד) גמרא: (לה) דלא נרע מקרא דאימא בסקרא דעין גיזה⁴⁹: (לו) סודות: (לב) אבל אם פתובה בשאר לשון, או בין במגלה ובין שאר פתבי הקדש נתן לקרות בה ומצילין אותה מפני הדלקה גם כן, דהואיל שכתובה בלשון אחר אין בה קפידא לענין דין [פמ"ג בבבאור דברי המ"א]. ודע, דהאלה רבה פליג אעקר דינא דמגן אברהם וקביא לה דתאנינא שהתירו משום "עת לעשות" אין נפקא מנהג בין פתיבה כדיו או בסם וסקרא⁴² וכתב ומלשון השלחן-ערוך בסעיף יב לא משמע כונה דהמגן אברהם. ונראה לי לחרץ, דהשלחן-ערוך מירי היכי דנכתבת או נדפסת על גיר, ומספכא דבהה עם המגן-אברהם מודה דקורין בה בכל גוני הואיל דכלא הכי קולין משום "עת לעשות", והוא מירי רק היכי דנכתבת על קלף. ואף לענין מגלה וכל גוני נתן ללמד בה ומצילין אותה מן הדלקה: (לז) ט"ז: (לח) דע, דבכל מקום ששינוי דאין מצילין הינו אף לחצר מערכת אף מצילין [כ"ט מרמ"ב]:

הלכות שבת סימן שלד

התפילין (מג) אף-על-פי שיש בחוכן מעות, והוא הדין לשאר כתבי הקדש: טז אם הניח תפילין בארבע (פרוש, כ"ט) מלא מעות, יכול להצילו מפני הדלקה או מפני הגנבים והגזלנים (מ"ד) למקום שיכול להציל התפילין. (מ"ה) ויש מי שאומר דהנינו דוקא (טו) (מו) בשהניחם שם מערב-שבת: יז (מ"ז) יש מתירים להציל דסקנא מלאה מעות על-ידי כפר או תינוק מן הדלקה או מן הגנבים והגזלנים, ודוקא לרשות-היחיד אבל לא להצור שאינה מערכת. (* מצילין הספרים אפילו להצור שאינה מערכת) ולמבוי (פרוש, מקום שנוכחים ממנו להצרות) ששלא נשתתפו בו, ויבלבד שיהיו בו (מ"ח) שלש מחצות ולחי: יח בכתבו משם גאון, (מ"ט) שמתר לומר לאינו-יהודי להציל ספרים מן הדלקה אפילו דרך רשות-הרבים: יט כל מה שמתר להציל מפני הדלקה, מתר להציל מפנים ומשאר דברים המאבדים: כ (ט"ו) (כ) מהגליונים שלמעה ושלמטה ושבין פרשה לפרשה ושבין דף לדף ושבתחלת הספר ושפסוק הספר, אין מצילין אותם: כ"א האפיקורסים, דהינו האדוקים בעבודת כוכבים, וכן מוגמרים לעבודת כוכבים (נ"א) שכתבו להם כתבי הקדש, אין מצילין אותם, ואף כחל שורפן (י"ח) עם האזכרות שבהן: כ"ב שבה שאמרו בה האור, יכול לפרס (נ"ג) עור של גדי מצדה האחר שלא תשרף, ועושים מחצה בכל הכלים להפסיק בין הדלקה, האפלו כלי-חרס הנרשים מלאים מים

י ככל המדינה והמקום כ שם פעל התורה ל סמי' והפירוש מ טור בשם הסמי' דקם הירושלמי, וכן קרבו שאר פוסקים ב משנה שם ע"ז (* פאצור הנתיב מן דוא בטור וכן הוא טובח שערך לומר מן שובלי לקט פשם רבנו השעיה ע שם במשנה וזמרא דקמא קמא פ עבלי לקט צ רבנו יצחק החלק ג ק לשם בעיא ולא נפשה ופסקו דר"ף והרא"ש והרמב"ם בפרק כג דסקנא ר דקמא שם ש משנה שם כ"כ ת

באר היטב

גדי לכתב עליו, ובמ"ב סימן ק האריך על הגליונים של הספרים, שהקושרים הספרים חותכין אותן ומשליכין, והטעם כיון דנהגו כף היד כאלו הניחו עליהם מחלה, עין סימן קנד סי"ח, וא"כ אין מצילין אותן, ובאגדה במ"ס פ"ה פתב: המהמך בספרים, בתדשים מתר בישינים אסור: (י"ח) עם האזכרות, כתב ב"ח: מפאן יש להזהיר על אותן מטבעות של זהב וקסר שיש עליהם שם בן ד'

משנה ברורה

מפני כיוון פתבי הקדש, ואף גמרות ושאר ספרים הוי בכלל זה [פמ"ג]: כ (ב) הגליונים. שנתחכו מן הספר, (מד) או שנמתק הספר ולא נשפך בו פ"ה אותיות, דשוב אזל לה קדשה של הקלף שתחתיו וגם של הגליונים שסביביו, וכתב מהר"ם בחשבוכה, שהיה תקנה בחרם שלא לקצץ גליון ספר אפלו כדי לכתב עליו, ובמשאית-בגמין סימן ק האריך על הגליונים של הספרים, שהקושרין הספרים חותכין אותן ומשליכין, והטעם, כיון דנהגו כף היד כאלו הניחו עליהם מתחלה, עין סימן קנד סעיף ח"ג, ואם-כן אין מצילין אותן, ובאגדה במסכת סופרים פרק ו: המהמך בספרים, בתדשים מתר⁴⁶, בלשנים אסור⁴⁷ [מ"א], והטעם, (מ"ח) דבתדשים כהתנו מתחלה דמי, והמנהג גס-פן לאו מלתא היא, אבל בשפכר למדו מהם⁴⁸, אף הגליונים נתקדשו בקדש הספרים: כ"א (נ"א) שכתבו וכו'. אפלו פתב אשורית על הקלף וכדו': (נ"ב) עם האזכרות. שפירן שהם אדוקים, גודאי פתבו אותן לשם עבודת גלולים⁴⁹, ומפאן יש להזהיר על אותן מטבעות של זהב וקסר ששכבו אותן האדוקין לשם עבודת גלולים, שאסורים לתלותם על הספר-תורה, וגם אין להחזיק אותם פרושות, אלא ותיכס מיד כדי שלא יהיה שום זכרון למצויהם [ב"ח וט"ז]. והרב מו"ה יהודה מילר נסתפק אי מפר להחזיק, שמא אינם מינים לעבודת גלולים, ובחשובת חות-יאיר סימן טו מתיר להתיף המטבעות של שם בן ד' שנעשים במדינות שוויידין, מטעם כי נטבעו להוציאם, והיו להו כאלו נכתבו כפרוש לשם חל, וכן משמע בפרר-מגדים, עין שם. עוד פתב: מה שנהגין בארץ קהלות כשפכרכין חולה וגובין מעות מכל אחד ומעיתין הקלי עם המעות לתוף ארון-הקדש, לא יפה עושיין, עין שם⁵⁰, ובבלאו הכי אסור להשים לתוף ארון-הקדש דבר של חל⁵¹, על-פן יש למנע המנהג: כ"ב (נ"ג) עור של גדי. לח. רעין

(טו) בשהניחם שם וכו'. וכתבו האחרונים דליכא בנה פלגתא, הלכ"ע אסור לבתולה להניח תפילין אצל מעות בשעת הדלקה כדי להציל המעות, אבל אם הניח בשבת תפילין אצל מעות ואח"כ נפלה דלקה פשיטא דשרי להצילו לכו"ע וא"צ לנער המעות, ע"ש: (טז) הגליונים. שנתחכו מן הספר או שנמתק הספר, וכתב מהר"ם שהשוכה שהיה תקנה בחרם שלא לקצץ גליון ספר אפלו (טז) הראשונה [אחרונים]. ומכל מקום כשיש בהן אזכרות יש לומר דמצילין [פמ"ג]: טז (מג) אף-על-פי שיש וכו'. ואפלו לדעה ראשונה דבסעיף ב דמתיר להציל מעות לחד מפני הדלקה, גס-פן ניקח הקא, דקא משמע לן דמתר להציל המעות אנכ הספר ואפלו להצור שאינה מערכת, (מ) ולא הצריכוהו לנערם ממנה, דלמא אדחבי ותיכי נפלה הדלקה על הספר גופא: טז (מד) למקום וכו'. הנינו אפלו להצור שאינה מערכת: (מ"ה) ויש מי שאומר דהנינו וכו'. הנה בט"ז ומגן-אברהם פתבו דליכא בנה פלגתא, דלקלי עלמא אסור לבתולה להניח תפילין אצל מעות בשעת הדלקה כדי להציל המעות, אבל אם הניח בשבת תפילין אצל מעות ואחר-כך נפלה דלקה, פשיטא דשרי להצילו לבלי עלמא ואין צריך לנער המעות, עין שם. ובבאור הגר"א הכריע דהעקר כהמחבר, (מ"ה) דלדעה ראשונה גם לבתולה מתר להניח תפילין אצל מעות בשעת הדלקה, עין שם: (מו) בשהניחם שם מערב-שבת. הנינו לענין שהיה יכול להציל להצור שאינה מערכת, אבל להציל לרשות-היחיד, מבאר לקמח בסעיף יז דיש מתירין אפלו על-ידי כפר ותינוק כשפניית עליו בשעת הדלקה [מ"א], וכן מוכח מהגר"א בס"ז: יז (מו) יש מתירים וכו'. והנינו (מ) שיכול למן אפלו לבתולה בשבת להציל עליהם, אפלו המעות קשוב מהחפץ שמנים אפלו, ולא אמרינן בנה דיהיה בטל לגבי המעות, ואף-על-גב דבעלמא אסור לטלטל דבר המקצה על-ידי דבר-התור המנח עליו, ולא אמרו ככר או תינוק אלא לענין טלטול המת בלבד⁴⁴, הכא משום פסידת הדלקה הקלו בכל זה, ועין סעיף ב דיש מתירין אפלו בלא כפר כלל: (מ"ח) שלש מחצות ולחי. אבל בלא לחי הוי לה ככרמלית (מ"ג) ולא התר אפלו בשביל ספרים: יח (מ"ט) שמתר לומר וכו'. דשכות דאמירה לאינו-יהודי שרי

שער הציון

תרום: 1 שנתה. (מ) גמרא: (מ"ה) ומשמע שם דהוא מצדד פן להלכה: (מ"ג) ט"ז ומגן-אברהם ויש"א: (מ"ג) ועין בחיטת-שבת שכתב דהפוסקים דסבירא להו דבזמן הזה ליכא רשות-הרבים מתר להישאומרים הפ"ל בש"ג סעיף יח. אף בטבוי המפלוש בודאי נראה שאין להקל בעניניו שהיו דרך הוצאה גמורה, אפלו בשביל ספרים: (מ"ד) מגן-אברהם, ובפני המגן-אברהם הוא נק לענין הגליון דאפלו מהגליון בטלה הקדשה על-ידי זה, דאלו מהקלף שפסח הפתב פשיטא לה להגמרא דכיון דמתחלה לא נתקדש אלא על-ידי הפתב, בטל לה הפתב אזל לה קדשה, עין שם בגמרא, ולזה הביא המגן-אברהם ראה מטעמי יב, דפסק שם המתבר דדוקא כשנשפך פיה אוחלת, ואם לאו אין מצילין אף-על-גב דיש לו גליון, ולא באר דדוקא תיקא דגניו הגליון, וכדאיכא הפל בגמרא: (מ"ה) פרי-מגדים, והנה אנו מבאר היטב בהמגן-אברהם דעתו לדינא כישנים אם סתים עם המשאית-בגמין או לא, ובאלה רבה משמע דמקיים עם המשאית-בגמין גם בישינים:

הלכות שבת סימן שלד

ביאורים ומוספים

[משנ"ב ס"ק מז]

דלא אקרו פקר או תינוק אלא לענין טלטול המט בלבד⁽⁴⁴⁾.

44) ומה שבשריע לעיל כתב (סי' שח ס"ה) שעל ידי ככר או תינוק יש מתירים לטלטל כלי שמלאכתו לאיסור מחמה לצל, כתב המשנ"ב שם (ס"ק כו) שזו היא דעת הרא"ש, אבל הרבה מהראשונים חולקים וסוברים שטלטול מוקצה על ידי ככר ותינוק הותר רק לצורך טלטול המט, וכן הכריעו הרבה אחרונים, ומ"מ במקום הפסד מרובה, כתב בשע"צ שם (ס"ק כד) בשם השו"ע הרב, שיש להקל בזה.

[משנ"ב ס"ק נ]

הוי להו פאלו התנו עליהם מתחלה, עין סימן קנד סעיף ח⁽⁴⁵⁾ וכו', המתנה בספרים, בחדשים פתורים⁽⁴⁶⁾, בישינים אסורים⁽⁴⁷⁾ וכו', אבל בשבועות למדו מהם⁽⁴⁸⁾.

45) ושם כתב (ס"ק לא), שצריך למחות במי שמשמש בכתבי קודש לצורך כריכת ספרים, שהרי הוא עובר בכך על לאו, ככתוב 'לא תעשון כן לה' אלהיכם', והדבר אסור אף אם יזחר שלא ימחקו התיבות על ידי ההדבקה בכריכה, כיון שעל כל פנים מורידים בכך מקדושתם.

46) וכן כתב במכתבי החפץ חיים (מכתב פג) לגבי שיש שעדיין לא למדו בו, שמוותר לקרוע ממנו דפים על מנת לצלמם לצורך הדפסה, מפני שאין ההרפסה נחשבת אלא כהזמנה, וקיימא לן שיהזמנה לאו מילתא היא (כמבאר בשו"ע לעיל (סי' מב ס"א) ובמשנ"ב שם (ס"ק ו)). וביאר הגר"י קרליץ (יקרא דאורייתא עמ' מא) שהחפץ חיים לא התיר אלא לתלוש דפים מהספר אבל לא התיר בזיון בגוף הספר עצמו, ובשרית אבני נור (יריד סי' שעו) כתב שרק ספרים של תורה שבע"פ אין מתקדשים כשלא למדו בהם, אבל ספרים של תורה שבכתב יש להקפיד בקדושתם גם קודם שלמדו בהם מפני שהדפסתם עדיפה מהזמנה.

וכשקורא בספרים לצורך כריכתם ונעשים פירורים מדפי הספר ולא מן האותיות, דעת הגר"ש אלישיב והגר"ח קניבסקי (גנוי הקודש פ"ח הע' יב ו-כ), שאם עדיין לא למדו בספרים אלו מותר להשליך את הפירורים לאשפה, וגם ההיתר של המשנ"ב בגליונות חדשים אינו אלא בנייר עצמו ולא באותיות. אבל כשהותך גליונות מספרים חדשים שעדיין לא למדו בהם, הורה הגר"ש אלישיב (שם סי'ו) שלכתחילה אין לזרוקם לאשפה אך אינם טעונים גניזה. ודעת הגר"י קרליץ (שם) שאם עוטפם היטב מותר גם לזרוקם לאשפה. ולשלוח גליונות אלו למיחזור, דעת הגר"י קרליץ (שם ס"ק כב) שאסור, כיון שעלולים להניע לתשמיש מבחנה ממש.

47) וגליונות ישנים שאסור לחותכם אף כשדם יותר מכשיעור, כתב החו"א (ידים סי' ט ס"ק ג) שהיינו דוקא הגליון שלמעלה ולמטה מן הכתב, אך לענין הגליון שבתחילת הספר או בסופו,

יתכן שאינו נתפס בקדושה ומותר אפילו בישינים.

וגליונות של ספר תורה שכבר קראו בו, דעת הגר"ש אלישיב והגר"י קרליץ (גנוי הקודש פ"ח ס"ק ט) שאף שיש לגנוב, מ"מ אינם צריכים גניזה בכלי חרס [ולדעת החו"א הנ"ל בהע' הקדומת, יתכן שהוא הדין אף אם לא קראו בו].

48) והחו"א כתב (ידים שם), שגדר הדינים היינו קודם שהחליט אם להשאיר את כל הגליון מבלי להתוך את העודף על כדי צורכו נואילו בשיעור כדי צורכו, ואי אף בחדשים אסור להתוך.

[משנ"ב ס"ק נב]

שפינון שיהם אדוקים, בנדאי פתבו אותן לשם עבודת גלולים⁽⁴⁹⁾ וכו', ומפנין הפלי עם הפעות לתוך ארון הקודש, לא נפה עושין, עין שם⁽⁵⁰⁾, ובלאו הכי אסור להקים לתוך ארון הקודש דבר של הל' ⁽⁵¹⁾.

49) וכן לגבי הפילין שכתבן אפיקורוס, שמבואר בשו"ע לעיל (סי' לט ס"ד) שישרפו, ביאר במשנ"ב שם (ס"ק יג) שהטעם לזה הוא שמן הסתם הוא כותבן לשם עבודה זרה.

ותפילין שנכתבו על ידי יהודי שאינו ארוק בעבודה זרה, אבל אינו מאמין בדברי חז"ל, כתב בביה"ל שם (ר"ה שכתבם) שאינן כשרים [ומ"מ צריך לגנון], שמא לא נזרר בדיני עיבוד הקלף ובדיני כתיבת סת"ם, ואף אם ראוהו שדקדק בעשייתן כדון, נשאר בצ"ע אם אפשר להכשירן, שמא הוא מחלל שבת וכדו' שדינו כאפיקורוס הפסול לכתובתן.

ולענין קריאת הפטרה מתניך שרפס על ידי המינים, כתב בשע"צ לעיל (סי' רפד ס"ק א) שמוטב לקרוא את הפטרה מחומש, ולא לקרואה מתניך כזה.

50) ובטעם הדבר ביאר הטי"ז (ס"ק טז), שיש שם טומאה על המטבעות.

51) ולהניח יריעות פסולות בתוך ארון הקודש, כתב לעיל (סי' קנד ס"ק לא) בשם ספר חסידים שאסור, משום שיש בכך הורדה ביחס לקדושת ארון הקודש, אך בשם המנ"א והא"ר צידר שהרבר מותר, משום שמתחילה לב בית דין מתנה על כך שיהא מותר להשתמש בו שימוש כעין זה, וכן נוהגים.

ולהניח חומשים ושאר ספרים בארון הקודש, כתב שם שיוהר לא לעשות כן אפילו לפי שעה, גם כשאין הסית מונה בו.

ולגבי המנהג בהושענא רבה להניח נר דולק בארון הקודש לאחר שמוציאים ממנו את כל ספרי התורה, כתב שם בשם הטי"ז שלכאורה אסור לעשות כן, משום שנמצא שדופן ארון הקודש משמשת את הנר.

